

Хресту Твоєму поклоняємось, Владико, і святее воскресення Твоє славимо.

Велике об'явлене в смиренному

Чотиридесятницю, час підготовки до Христової Пасхи, називаємо Великим постом. Це логічно, бо Пасху в нашій традиції називаємо Великоднем. До великого треба готуватися адекватно великим. Божественна Літургія немовби підтверджувала вибір цього прикметника. Після анафори, в благословенні, яке відкриває наступну частину Євхаристії — обряди перед причастям, — мовиться про «милості великого Бога і Спаса нашого Ісуса Христа». Як розуміти великість Ісуса? В чому полягає великість Чотиридесятниці і Пасхи Христової? Чи людські критерії, за якими визначається великість осіб і речей, мають застосування, коли говоримо про Ісуса, його учнів і Церкву?

Гімнографія Великопосної тріоди дає відповідь, яка підтверджує, що парадокс є ключем до розуміння Божої ікономії спасіння. «У пониженні показав ти, Ісусе, знамениту дорогу до вивищення» — співаємо на утрени в понеділок четвертого тижня Великого посту. Це день після Хрестопоклонної неділі, коли наголос в переживанні Чотиридесятниці зміщується з аскетичного на хресний. Протиставляється належне Ісусові як Богові те, що спікало його від людей. «Владика створіння і Господь слави» дає себе прибити до хреста. Той, який є «осолодою Церкви», жовчі і оцту куштує. Терновий вінок кладуть на голову того, який «небо хмарами

(Закінчення на 5 сторінці)

Пастирське послання Блаженнішого Святослава і Постійного Синоду на Великий піст 2014 року

Високопреосвященні та Преосвященні владико! Всесвітліші, високопреподобні та всечесні отці! Дорогі в Христі брати і сестри!

**Слава Ісусу Христу!
Дорогі Брати і Сестри!**

У цього річний Великий піст наша Церква, наші вірні та весь український народ входять із відчуттям болю, страху, терпіння і тремтливої надії. Закінчилася одна з найдовших і найстрашніших зим в історії нашого народу, — зима, в якій ми глибоко і особисто відчували пільму гріха, побачили зло, що яскраво виразилося в нашій новітній історії й оголило своє вбивче нутро. Гріх постав перед нами у своїй огидній, смертоносній природі.

Водночас це зима нашого національного єднання, солідарності, відкритості до ближнього, продовження нашого виходу з дому неволі. На

Майдані ми пізнали справжній сенс жертвності, відданості й милосердя. Для багатьох це був час глибокого самоусвідомлення і навернення до Господа. Цей досвід останніх 90 днів має стати для нас дороговказом на наступні сорок днів і на все життя.

Осмислюючи чисту жертву Небесної сотні та відданість сотень тисяч людей, кожен із нас повинен по-іншому міряти своє життя

У час Великого посту ми особливо згадуватимемо поряд із нашими усопшими родичами жертву мучеників Небесної сотні — тих, які віддали своє життя за перемогу добра над злом, правди над несправедливістю. Пам'ятатимемо

(Закінчення на 2 сторінці)

Послання Святішого Отця Франциска на Великий піст 2014 року

Зубожів, щоб збагатити нас Своїм убозтвом (пор. 2 Кор. 8,9)

Дорогі брати і сестри,

З нагоди Великого Посту я пропоную деякі роздуми, щоб вони могли послужити особистому та спільному шляху навернення. У цих роздумах я виходжу зі слів св. Павла: «Бо ви знаєте благодать Господа нашого Ісуса Христа, що Він, будучи багатим, збіднів заради вас, щоб ви збагатились Його убозтвом» (2 Кор. 8,9). Апостол звертається до християн Коринту, щоб заохотити їх бути щедрими у допомозі вірним Єрусалиму, які відчували потребу. Що кажуть нам, сьогоднішнім християнам, ці слова св. Павла?

Що означає сьогодні для нас цей заклик до бідності, до вбогого життя у євангельському сенсі?

Благодать Христа

Апостол говорить насамперед про те, як саме діє Бог: Він відкриває Себе не через мирську владу і багатство, але через слабкість і бідність: «Будучи багатим, збіднів заради вас...». Христос, предвічний Син Божий, рівний у силі й славі Отцеві, обрав стати бідним;

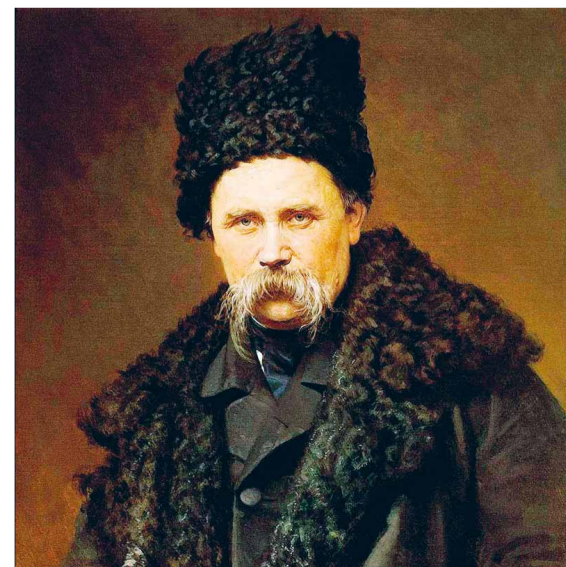
(Закінчення на 2 сторінці)

У 200-річчя дня народження Тараса Шевченка Майдан скандував:

«ЦЕРКВА ЄДИНА!»

У неділю, 9 березня, відбулися урочисті заходи зі вшанування 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка.

У Києві урочистості розпочалися покладанням квітів до пам'ятника Т. Шевченку. У парку ім. Т. Шевченка відбулося урочисте вшанування за участю активістів Майдану, керівників держави, офіційних осіб, представники Церков і релігійних організацій України, дипломатичного корпусу, громадськості. Серед духовенства: представники УПЦ (МП), УПЦ КП, УГКЦ, УАПЦ, протестантів, вірмен, мусульман.

(Закінчення на 5 сторінці)

Пастирське послання Блаженнішого Святослава і Постійного Синоду на Великий піст 2014 року

(Продовження з 1 сторінки)

також самопосяту тих людей, котрі стояли протягом останніх місяців у найстрашніші та найхолодніші ночі на Майдані в солідарності та молитві. Вдячно згадуватимемо всіх християн та людей доброї волі в Україні і в усьому світі за їхню молитву, моральну і матеріальну підтримку.

Водночас завжди матимемо на увазі, що наслідки цієї зими були нерукотворними: «Якби Господь не був з нами, коли на нас повстали люди, живцем тоді були б нас проковтнули» (Пс. 124, 2–3). Ми стали свідками-носіями таїнства дії Божої благодаті, — свідками того, що «неможливе в людей, можливе є в Бога» (Лк. 18, 26).

Великий піст продовжує те, що зародилося на Майдані, і надає йому нового духовного змісту. Осмислюючи чисту жертву Небесної сотні та відданість сотень тисяч людей, кожен із нас повинен по-іншому міряти своє життя: шукати у своїй свідомості і своєму бутті таїнственну велич, відкривати своє життя до іншого — Бога та ближнього, очищуватися від усього, що нас обтяжує і веде до гріха. На цьому шляху навернення і очищення наша Церква молиться словами преподобного Єфрема: «Господи і Владико життя мого! Духа лів-

ства, недбайливості, властолюб'я і пустомовства віджени від мене. Духа чистоти, покори, терпеливості й любові даруй мені, слугі твоему. Так, Господи, Царю! Дай мені бачити гріхи мої і не осуджувати брата мого, бо Ти благословенний на віки вічні».

Цьогорічний Великий піст в особливий спосіб закликає українців перемогти гріх ненависті і недовіри, передусім до людей, яким доручено державне кермо

Цьогорічний Великий піст в особливий спосіб закликає українців перемогти гріх ненависті і недовіри, передусім до людей, яким доручено державне кермо. Нам сьогодні важко довіряти новому керівництву, бо ми зазнали дій влади, яка поневолює, принижує і вбиває, тому треба буде докласти великих зусиль до подолання цього гріха. Першим кроком на цьому шляху має бути прощення, — доброю нагодою для цього є Неділя всепрощення, — яке відкриває дорогу до примирення з Богом і ближніми.

Разом із тим мусимо пам'ятати, що довіра до оновленої влади не може бути сліпою і повинна супроводжуватися активною співвідповідальністю за те, що відбувається в нашій країні. Ця співвідповідальність мусить виходити від кожного

з нас: з відповідальності за свій дім, своє село і місто, свою країну — і з усвідомлення того, що кожен громадянин повинен вимагати від себе не менше, ніж від інших.

Настійним нагадуванням про цю відповідальність має слугувати жертва невинно убієнних, яку ніхто не сміє заплямувати власною корисливістю чи кон'юктурною поведінкою. Не втраймо цієї Богом даної нагоди, яка відкриває нам нові можливості, новий спосіб життя, щоб ми стали, за словами Апостола народів, «гідними Царства Божого, за яке і страждаємо» (пор. 2 Сол. 1, 5).

Як ми це будемо робити? Великий піст — це дорога до Воскресіння. Наш Спаситель, який «прийшов, щоб ми мали життя — щоб достоту мали» (Ів. 10, 10), пропонує нам відповідні засоби, щоб наша діяльність була життєдайною. Він кличе нас прямувати до Пасхи Господньої, пройти паломництво від гріха до любові, щоб назавжди бути «новим творінням у Христі» (пор. 2 Кор. 5, 17).

Попри особливість для нашого народу цьогорічного великопісного періоду, він завжди є часом духовної боротьби. «Нам бо треба боротися не проти тіла й крові, а проти начал, проти властей, проти правителів цього світу темряви, проти духів злоби в піднебесних просторах» (Еф. 6, 12). Духовна боротьба, до якої Церква закликає в час Великого посту, має конкретний вимір, згідно зі словами пророка Ісаї: «Ось піст, який я люблю: кайдани несправедливості розбити, пута кормиги розв'язати, пригноблених на волю відпустити, кожне ярмо зламати, з го-

лодним своїм хлібом поділитись, увести до хати бідних, безпритульних, побачивши голого, вдягнути його, від брата твого не ховатись» (58, 6–7).

Нас можуть очікувати складні часи. Треба бути готовими до економічної жертви, яка вимагатиме з нашого боку терпеливості й наполегливості

Ми повинні боротися за правду і справедливість, утверджувати Богом дану гідність кожної людини, зберігати мир у наших душах та країні, сприяти примиренню і покаяттю, допомагати зцілювати душевні й фізичні рани, яких зазнали українці. Особливо закликаємо усіх до солідарності і підтримки родин загиблих, постраждалих, поранених, травмованих душею і тілом.

Нас можуть очікувати складні часи. Треба бути готовими до економічної жертви, яка вимагатиме з нашого боку терпеливості й наполегливості. Учимося витривало і без нарікання нести свій щоденний хрест, навіть тоді, коли забракне найнеобхіднішого. Нехай це буде нашим постом, — постом, який дає надію на краще майбутнє України, яка після зими ввійде у свою весну і дасть свій плід.

Аби плідно пережити час Великого посту, пропонуємо всім нашим вірним продовжувати молитву і піст за український народ в наміреннях, які подаємо в додатку.

Закликаємо всіх до відданості у праці й молитві, у пості та милостині. «Сам же Бог миру нехай освятить вас цілковито, і нехай уся ваша істота — дух, душа і тіло — буде збережена без плями на прихід Господа нашого Ісуса Христа» (1 Сол. 5, 23).

Від імені членів Постійного Синоду
Єпископів
Української Греко-Католицької Церкви
+ СВЯТОСЛАВ,
Отець і Глава УГКЦ

Дано у Львові-Брюховичах
28 лютого 2014 року Божого,
у Сиропуну п'ятницю

Послання Святішого Отця Франциска на Великий піст 2014 року

(Продовження з 1 сторінки)

Він зійшов серед нас, став близьким кожному з нас; Він принизив, «понижив» Себе Самого, щоби бути у всьому подібним до нас (пор. Флп. 2,7; Євр. 4,15). Велика вона, таємниця Божого втілення! І причиною всього цього є Божа любов, — любов, яка виражається в милості, щедрості, у бажанні бути близьким; любов, яка не вагаючись віддає себе в жертву заради люблених творинь. Милосердя, любов означає розділяти в усьому долю коханої людини. Любов робить схожими, створює рівність, руйнує стіни і відстані. І Бог зробив це з нами. Справді, «людськими Своїми руками Він трудився, людським розумом Він мислив, людською волею діяв, людським серцем любив. Народжений від Діви Марії, Він воістину став одним з нас, уподібнившись нам у всьому, крім гріха» (II Ватиканський Собор, пастирська Конституція, 22).

Мета Ісуса, що став бідним, полягає не в бідності заради неї самої, але, говорить св. Павло, «... щоб ви збагатились Його убогством». І це не гра слів або вираз, розрахований на ефект! Навпаки, це синтез

логіки Бога, логіки любові, логіки Втілення і Хреста. Бог не кинув нам спасіння зверху, як милостиню, подібно до тих, хто в пориві лицемірної любові до ближнього кидає йому від своїх надлишків. Любов Христа не така! Коли Ісус сходить у води Йордану і приймає хрещення від Івана Хрестителя, то Він робить це не тому, що потребує покаяття, навернення; Він робить це для того, щоб поставити Себе серед людей, які потребують прощення, серед нас, грішників, і прийняти на Себе тягар наших гріхів. Він обрав саме цей шлях, щоб утшити нас, врятувати нас, звільнити нас від нашої бідності. Величезне здивування викликають у нас слова апостола про те, що ми були звільнені не за допомогою багатства Христа, але за допомогою Його бідності, хоча св. Павло прекрасно знає про «недосліджене багатство Христа» (Еф. 3,8), «Спадкоємця всього» (Євр. 1,2).

Що ж таке ця бідність, за допомогою якої Ісус звільняє нас і робить багатими? Це Його спосіб любити нас, бути близькими до нас, як добрий самарянин, який підійшов

до чоловіка, кинутого напівмертвим на узбіччі дороги (пор. Лк. 10,25).

Тим, що дає нам справжню свободу, істинне спасіння і справжнє щастя, є Його співчутлива, ніжна і милосердна любов. Бідність Христа, що збагачує нас, полягає в тому, що Він став плоттю, прийняв на Себе наші слабкості, наші гріхи, повідомивши нам нескінченну милість Бога. Бідність Христа є найбільшим багатством: Ісус багатий Своєю безмежною вірою у Бога Отця тим, що Він довіряє Себе Йому кожної миті, шукаючи завжди і тільки Його волі та Його слави. Він багатий, як багата дитина, яка відчуває себе любленою, любить своїх батьків і не сумнівається ні на мить в їхній любові й ніжності. Багатство Ісуса полягає в тому, що Він є Сином; унікальні стосунки з Отцем є вищим привілеєм бідного Месії. Коли Ісус закликає нас прийняти Його «легке ярмо», то це означає, що Він закликає нас збагатитися Його «багатою бідністю» і «бідним багатством», розділити з Ним Його синівський і братній Дух, стати синами у Сині, братами в Первородному Браті (пор. Рим. 8,29).

Колись було сказано, що є тільки один істинний сум — не бути святим (Леон Блау); ми могли б додати до цього, що є тільки одні істинні злидні — жити не як сини Божі й брата Христа.

Наше свідчення

Ми можемо подумати, що цей «шлях» бідності був шляхом Ісуса, тоді як ми, що йдемо після Нього, можемо врятувати світ відповідними людськими засобами. Це не так. У будь-яку епоху і в усякому місці Бог продовжує рятувати людей і світ через бідність Христа, Котрий робить Себе бідним в Таїнствах, в Слові та у Своїй Церкві, яка є народом бідних. Багатство Бога не може проходити через наше багатство, але завжди

Молитовний Майдан солідарні з Україною

Події останніх місяців в Україні дуже заангажували усіх українців з Польщі. Думаю, що кожен хотів взяти голос, поділитися поглядами чи виявити конкретну поміч Україні, ніхто не хотів бути байдужим. У різних парафіях, Карітасом обох єпархій чи при гуртках Об'єднання Українців організовані були збірки. Транспортні засоби, одягом, медичними чи харчовими продуктами були завезені на Майдан до Києва потребуючим.

Це наша солідарність, тому що розуміємо потребу наших братів українців на право до справедливості, до гідного життя, вкінці до права в своїй державі. Можна сказати, що ті які розуміють чим є свобода і цінність її як велику вартість, подивляють подвиг народу на Майдані в Києві. Це просто вияв великої солідарності українців, які протягом зими вистояли та відстоювали права для свого народу, який не дав застрашити себе, але мужньо перемагав усі труднощі та ненависть режиму Януковича.

Після трагічних подій з 18, 19 та 20 лютого 2014 р. коли-то від куль беркутівців загинуло біля 70 осіб, українці у Польщі відповіли молитвою за „Небесну сотню.” Важко було знайти слова, чому влада Януковича не хоче слухати, а вбиває своїх громадян. Ми молилися, а до молитви приєдналися також поляки. Більше, в усіх частинах світу де проживають українці, там возношено молитву за невинно убієних на Майдані. То вони віддали своє життя за рідний дім, за улюблену Україну, яку хотіли бачити по-новому. Вони її не дочекали, але їх пам'ять буде живою в народі. В суботу 22 лютого чи в неділю 23 лютого відправлено не тільки Панахиди але також організовано вечорниці чи концерти присвячені жертвам Майдану, на яких також проведено матеріальні збірки потерпілим на Майдані. Думаю, що їх жертва повинна бути прикладом для молодих українців, в тому і тих з Польщі, як задбати за свій український дім.

Читаючи спогади учасників Майдану можна знайти і такі, які кажуть, що Майдан перемиг м.ін. тому що була там кожного дня молитва. То з ініціативи українського греко-католицького священника з Києва створену

біля Майдану каплицю, в якій молилися різні віроісповідання. Це місце об'єднало греко-католиків, римо-католиків та православних Київського Патріархату. Кожний день починали з молитви. Священники були на місці та служили своїм вірним, кожному хто потребував їх присутності. То священники ставали з хрестами напроти беркутівців, які йшли на мирно протестуючих людей. Думаю, це також їх заслуга, що не дійшло до більшої трагедії. Несли поміч, а коли Беркут розвалив каплицю, люди з Майдану її відбудували, з вірою що як буде молитва, то буде і Майдан. На Майдані ми бачили священників, але також промовляли єпископи різних Церков. Було також чути голос нашої Церкви в особах Кардинала Л. Гузара та Патріарха Святослава Шевчука. В цей спосіб наша Церква показала, що є Церквою всіх українців і не ділить народу але хоче його об'єднати. Виявила велику солідарність з народом.

Коли відступив Янукович чи втік до улюбленої Росії на Майдані мала місце ще одна важлива подія. 2 березня в неділю Сиропусну коли за східним звичаєм у Церквах відбувається чин прощення, ми були свідками такої молитви на Майдані. Священники та єпископи різних віроісповідань зі сцени на Майдані просили прощення усіх провин в народі. Самі також виявили своє пробачення людям, які так численно прибули на Майдан. Відбулося велике духовне єднання народу перед початком Великого Посту. Думаю, що після таких подій це було потрібне. Як сказав Патріарх Святослав, це був час очищення українського народу. Майдан поміняв людей, це було скидання советсько-російських кайданів. Молоді українці продемонструва-

Учасники акції «Солідарні з Україною» на вулицях Щецінка.

У руках прапори Польщі, України та Євросоюзу.

ли, що хочуть жити в українській державі як європейській демократії. Вийшли на Майдан не задля власної користі, але задля кращого майбутнього.

Майдан в Україні перемиг, але Майдан об'єднав також українців в Польщі. Ми також мали такий Майдан в наших парафіях, коли ми молилися, коли ми допомогли і це надалі робимо помагаючи потерпілим, які знаходяться в польських лікарнях. Ми справді виявили нашу солідарність з Україною. Через таку активність ми також заангажували і поляків, які і молилися з нами та

допомагали матеріально. Думаю, що в такий спосіб будемо правдиве поєднання польсько — українське, але щоб так справді було, то треба будувати позитивний образ українців в польському суспільстві. Думаю, що не всі поляки підтримують Україну, але може з огляду на політику Росії зрозуміють, що сьогодні треба єднання. Це буде тоді коли буде солідарність з Україною. На сьогодні особливе завдання для нас, щоб ми захочували та були справжнім мостом у будівні єдності між поляками та українцями.
о. Аркадій Трохановський

і тільки через нашу бідність, особисту, спільнотну, яка оживляється Духом Христа.

У наслідуванні нашого Вчителя ми, християни, покликані зглянутися над потребами наших братів, приймати їх близько до серця, як свої, і робити конкретні дії для того, щоб полегшити їх.

Убогість не те ж саме, що бідність; злидні — це бідність без віри в майбутнє, без солідарності, без надії. Можна розрізнити три типи злиднів: злидні матеріальні, злидні моральні й злидні духовні. Злидні матеріальні це те, що зазвичай називається бідністю, і вона стосується тих, хто живе в недостойних для людини умовах: позбавлених основних прав і благ першої необхідності, таких як їжа, вода, гігієнічні умови, праця, можливість розвитку і культурного зростання. Перед цією убогістю Церква пропонує своє служіння, свою diakonію, щоб піти назустріч потребам і зцілювати ці рани, що спотворюють лик людства. У бідних і знедолених ми бачимо лик Христа; люблячи бідних і допомагаючи їм, ми любимо Христа і служимо Йому.

Наші зусилля спрямовані також на те, щоб припинити у світі попряння людської гідності, дискримінацію і деспотизм: все це у багатьох випадках лежить біля витоків злиднів. Коли владу, розкіш і гроші перетворюють на ідолів, то цим ставлять їх вище вимоги справедливого розподілу багатств. Тому необхідно, щоб людська совість звернулася

до цінностей справедливості, рівності, поміркованості та солідарності.

Не меншу тривогу викликає моральна вбогість, яка робить людину рабом гріха і пороку. Скільки горя відчувають сім'ї від того, що хтось з їхніх членів, часто молодих, поневолені алкоголем, наркотиками, пристрастю до азартних ігор, порнографією! Скільки людей втратили сенс життя, позбавлені перспектив на майбутнє і втратили надію! А скільки людей змушені жити в цих злиднях через несправедливі соціальні умови, безробіття, яке позбавляє їх достоїнства і можливості годувати сім'ю, через відсутність рівності в правах на освіту і медичну допомогу. У цих випадках моральну вбогість можна цілком назвати початком самогубства. Ця форма вбогості, яка є також причиною економічного краху, завжди пов'язана з духовним убогством, наздоганяє нас, коли ми віддаляємося від Бога і відмовляємося від Його любові. Якщо ми вважаємо, що не потребуємо Бога, Який у Христі простягає нам руку, якщо ми вважаємо себе самодостатніми, то вступаємо на шлях погибелі. Єдиний, хто дійсно рятує і звільняє, — це Бог.

Євангеліє є справжнісінькою протиотрутою від духовного убогства: християнин покликаний нести всюди звільняючу звістку про те, що існує прощення за заподіяне зло, що Бог перевершує наш гріх, що Він любить нас безкорисливо, завжди, і що ми були

створені для спілкування і для вічного життя. Господь закликає нас бути радісними оповісниками цієї звістки про милість і надію! Як це прекрасно — відчувати радість від розповсюдження цієї благої вестки, ділитися довірем нам скарбом, щоб втішати зламаних серцем і давати надію безлічі братів і сестер, занурених у темряву. Це означає йти за Ісусом і наслідувати Його, що шукає з любов'ю бідних і грішників, як пастух шукає загублену вівцю. З'єднані з Ісусом, ми можемо сміливо відкривати нові шляхи евангелізації та людського розвитку.

Дорогі брати і сестри, нехай цей час великої Чотиридесятниці стане всю Церкву готовою ревно свідчити євангельське послання тим, хто живе в матеріальній, моральній та духовній убогості, — послання, суть якого полягає в сповіщенні любові милосердного Батька, готового обійняти у Христі кожную людину. Щоб ми могли робити це тією мірою, якою уподібнюємося Христові, Який зробився бідним і збагатив нас Своєю бідністю. Великий Піст — це час, сприятливий для самозречення; і нам буде корисно запитати себе, від чого ми мо-

жемо відмовитися, щоб допомогти іншим і збагатити їх нашою бідністю. Не будемо забувати про те, що справжня бідність заподіює біль: не можна відректися від чогось без покаяння. Я не довіряю милостині, яка нічого не коштує і безболісна для того, хто дає.

Дух Святий, завдяки Якому ми «бідні, а багатьох збагачуємо; як ті, що нічого не мають, а все посідаємо» (2 Кор. 6,10), хай підтримає ці наші наміри і зміцнить у нас увагу і відповідальність щодо людської вбогості, щоб ми могли стати співчутливими і служити справі милосердя. З цим побажанням я запевняю в моїх молитвах про те, щоб кожен віруючий і кожна церковна громада пройшли плідно великопостний шлях, і прошу вас молитися за мене. Нехай благословить вас Господь і нехай береже вас Богородиця.

3 Ватикану, 26 грудня 2013 р.
Свято св. Стефана,
диякона і першомученика
+ ФРАНЦИСК

3 Ватикану, 26 грудня 2013 р.
Свято св. Стефана,
диякона і першомученика

Звернення Владик УГКЦ у Польщі в справі Собору 2014

Всесвітлішим, Всечесним і Високопреподобним Отцям, Преподобним Монахам і Монахи-ням та всім вірним Української Греко-Католицької Церкви у Польщі

Слава Ісусу Христу!
Дорогі Брати і Сестри!

В цьому році УГКЦ в Україні буде відзначати Ювілей 25-ліття виходу з підпілля. Після майже пів століття формального неіснування наша Церква відновила свої структури та стала живим і діючим церковним організмом з осідком Глави у столичному місті Києві. Українська Греко-Католицька Церква сьогодні вивчає своє минуле, але перш за все дивиться в майбутнє, шукаючи шляхів як-

найкращого служіння всьому, що стосується християнського життя й спасіння вірних та громадського і суспільного життя.

У 2010 році Синод Єпископів УГКЦ розпочав працю над програмою розвитку нашої Церкви на період до 2020 р. Програму названо «СТРАТЕГІЯ 2020». Покликана робоча група представників цілої Церкви звернула увагу на те, що основним місцем життя і розвитку Церкви є парафія, в якій повинно концентруватись її життя та розвиток. Ціла наша Церква буде такою, якими будуть по-

***

Вшановано пам'ять отця Михайла Вербицького у Млинах

4 березня, в церкві Покрови Пресвятої Богородиці у Млинах відбулася врочистість з нагоди 199-ої річниці від дня народження видатного композитора, священика, громадського діяча, автора Державного Гімну України отця Михайла Вербицького. Святкування очолив владика Євген Попович — єпископ помічник Перемисько-Варшавської Архиепархії. Організатором врочистостей був отець Богдан Степан. До Млинів прибули також священики з Польщі і України: о. Іван Тарапацький — парох Любачева, отець Христофор Блажеєвський — парох Ярослава, отець Тарас Чорний з України, отець Іван Ревуцький — з Православної Церкви Київського Патріархату, отець Михайло Благун Православної Церкви Київського Патріархату та римо-католицький священик Веслав Сліш. О годині 11.30 відбулася молитва за Україну та за жертви Майдану, а опісля відслужено панахиду за о. Михайла Вербицького. До всіх учасників, після Панахиди проповідь виголосив владика Євген Попович, а також промовляли представники влади та суспільних організацій. Після Літургійних відправ усі учасники заходів вийшли перед церкву. Сформовано процесійний хід, який попрямував до могили о. Михайла Вербицького.

Там усі делегації з Польщі та України зложили вінці та квіти до пам'ятника композитора. Серед численно прибулих на торжества до Млинів були: представники місцевих влад з Польщі та України у складі: Єжи Батицкі — староста ярославській, Юзеф Школа — віцестароста ярославській, Остап Стахів — депутат Львівської обласної ради, Роман Кураш — заступник голови Яворівської районної державної адміністрації, Василь Саламаха — заступник голови Мостиської Районної Ради, війт Радимна Войцех Боцян, голова ради Краківця, Немирова, Хотинця, голова об'єднання «Закерзоння» і товариства «Надсяння» Володимир Середа, представники товариств «Любачівщина» та Голова ОУП в Ярославі Володимир Божик. Врочистість закінчено співом державного гімну України.

В селі Млини кожного року в день народження композитора (4 березня) і його смерті 7 грудня відбуваються урочистості при могилі о. Михайла за численною участю українського суспільства з Польщі та України. Майже кожного тижня з'являються українці — шанувальники композитора — священика, щоб помолитися на його могилі. А при гробі безнастанно горить запалене світло свічок та лежать свіжі квіти.

Млинські торжества очолив Кир Євген Попович.

ЄПАРХІЯЛЬНИЙ СОБОР ПЕРЕМИСЬКО-ВАРШАВСЬКОЇ АРХИЄПАРХІЇ Перемишль, 2-4 жовтня 2014 р.

„ЖИВА ПАРАФІЯ - МІСЦЕ ЗУСТРІЧІ З ЖИВИМ ХРИСТОМ”

диноки парафії. Звідси робоча назва стратегії: «Жива парафія — місце зустрічі з живим Христом». Група священників і мирян, яка займається введенням у життя програми, визначила шість головних складових живої парафії, які мають реалізуватися до 2020 р. у всіх парафіях УГКЦ. Ці складові є наступними:

- **Провід** — священик, монашество і миряни працюють разом, будуючи парафію як місце зустрічі з живим Христом.
- **Літургія** — вірні моляться Богу та зростають в Його благодаті.
- **Катехизація** — вірні отримують знання про свою віру й Церкву.
- **Койнонія** — вірні будують спільноту.
- **Дияконія** — вірні йдуть за межами парафії служити іншим.
- **Місійність** — вірні євангелізують інших, запрошують їх до життя в Христі.

Для кращого вивчення поданих вище складових минулорічний Синод Єпископів УГКЦ прийняв рішення, щоб у 2014 р., у всіх єпархіях нашої Церкви, провести єпархіяльні собори, тобто робочі зібрання представників поодиноких єпархій: духовенства, монашества і мирян, які мають задумуватися над актуальними потребами та проблемами. Прийняті собором пропозиції будуть для владик основою до проголошення пособорових рішень. Наступним кроком буде проведення у 2015 р. патріаршого собору, який допоможе підготувати програму розвитку для цілої нашої Церкви на найближчі роки.

Після консультацій з духовенством ми вирішили, щоб для обох єпархій Перемисько-Варшавської Митрополії провести один спільний, міжєпархіяльний, собор, так як це мало місце у 2002 р. Для підготовки собору, в четвер 20 лютого, у Перемишлі зустрілись дві єпархіяльні комісії для вирішення головних питань. Під час зустрічі прийнято наступні рішення:

- Місцем проведення собору буде місто Перемишль.
- Собор відбудеться в дні 3–4 жовтня (п'ятниця — субота) 2014 р.
- Делегати будуть могли реєструватися вже у четвер 2 жовтня ввечері або, найпізніше, в п'ятницю 3 жовтня зранку.
- Приготування до собору має проходити в поодиноких парафіях та єпархіях і повинно ангажувати при можливості якнайбільше число наших вірних.

Для того, щоб якнайкраще підготуватися та провести спільний для обох наших єпархій у Польщі собор, вирішено прийняти і подати до реалізації духовенству й мирянам наступний календарій:

1. Найпізніше до 31 березня 2014 р. у кожній парафії парохі мають обов'язок провести загальні зустрічі з парафіянами для обговорення та вибрання тем, які повинні бути предметом праці собору. Протокол з парафіяльної зустрічі має бути негайно переданий власному деканові.

2. Під час парафіяльної зустрічі належить вибрати щонайменше одного, а максимально трьох делегатів від парафії, які візьмуть участь у деканальній зустрічі для підготовки єпархіяльного собору.

3. Найпізніше до 11 травня 2014 р., в кожному деканаті, отці Декани скличуть та проведуть деканальні соборчики для приготування до собору.

У деканальному соборчику зобов'язані взяти участь всі священники деканату та делегати з парафій, вибрані під час парафіяльних робочих зустрічей.

Завданням деканальних соборчиків є:

- на основі пропозицій, переданих з поодиноких парафій, вибрати та представити у письмовій формі теми для обговорення на єпархіяльному соборі,
- з-поміж мирян вибрати трое кандидатів на делегатів від деканату,
- духовенство вибере одного душпастиря, як кандидата на делегата.

Декани, не пізніше 11.05.2014 р., у письмовій формі мають передати до своїх єпископських Консисторій прийняті пропозиції та напрацювання.

4. На інтернет-сайтах обох єпархій у Польщі будуть утворені підсторінки «Собор 2014», на яких вірні, приналежні до поодиноких єпархій, будуть мати можливість подавати свої пропозиції тем, якими, на їхню думку, повинен зайнятися єпархіяльний собор. Будуть розглядатися лише пропозиції, підписані ім'ям та прізвищем та з поданням власної парафії.

5. Міжєпархіяльна Комісія, яка зустрінеється в понеділок 26 червня 2014 р. у Кракові, остаточно перегляне запропоновані в деканатах теми праці собору. Її завданням буде також визначення по одному доповідачеві з кожної єпархії до кожної з шести головних складових живої парафії, які, опісля, будуть їх реферувати в часі праці собору. Згадана вище міжєпархіяльна Комісія

Велике об'явлене в смиренному

(Продовження з 1 сторінки)

вкриває». В «одежу наруги зодягається і дозволяє себе бити тлінною рукою» той, хто «рукою своєю створив людину». Як важко було прийняти правду про Бога об'явленого в Ісусі євреєві, який в псалмах безнастанно сповідував, що «великий Господь і хвальний вельми у місті нашого Бога» (Пс 47,2), що «Господь великий у Сіоні і над усіма народами високий» (Пс 98,2). Не може дивувати, що проповідь Христа розп'ятого для когось, хто мав такий образ Бога була, як напише Павло, «ганьбою» (1 Кор 1, 22).

В якому сенсі Чотиридесятиця є «великою» у відношенні до людини? Чи ревний

візантійський християнин заслуговує на пошану завдяки великій кількості доземних поклонів і суворим обмеженням щодо кількості і якості страв? Якоюсь мірою певно так. Але набагато важливішим є те, що виходить з його уст у молитві. В молитві Єфрема Сирійського просить він Бога, щоб віддалив від нього духа властолюб'я, а дав духа смиренномудрості, чесноти протилежної марнославству. Катехизм УГКЦ, обговорюючи чесноту смиренномудрості, цитує Ісаака Сирійця, який навчає, що «смиренномудрість — це риза божества.(...) Кожен, хто зодягається в неї, уподібнюється до Того, хто

зійшов зі Своєї висоти»(776). Бути вільним від жадоби влади і марнославства — як важко це дається людині XXI століття, як пересічному громадянину або представникові «населення», так і президентам країн, які крім побільшення своїх територій шляхом грабежу не мають інших «вищих» цілей для своїх підданих.

Проте найяскравішим виявом великості людського духу може стати у Чотиридесятицю молитва-ісповідь Великим канонам Андрея Критського. Невже такі зізнання, серед сотень подібних, як те, що «перевершив я Каїнове вбивство й свідомо став убивцею душевного сумління», і що «усі вожді пристрастей орали на хребті моєму» не свідчать про уподібнення до блудного сина, який — в дослівному пе-

рекладі — «прийшовши до себе»(Лк 15, 17) вирішив повернутися до батька, щоб покаятися і спробувати відбудувати втрачене, починаючи від статусу наймита.

Як християни хочемо, щоб було нас багато, щоб наші храми сяяли красою, щоб справно функціонували церковні структури. Це важливо і потрібне. Але замало, щоб вистояти в час випробувань. Щоб подолати того, який «душу осквернивши пристрастями сам собі став ідолом» (Канон Андрея Критського, пісня 4) і хоче розширити своє панування на інших, треба, як возвеличувані у середу 5-го тижня Великого посту мученики, зодягнутися у «панцир віри» і, озброївшись хрестом, «переобразитись на воїнів відважних».

о. Богдан Панчак

«Церква єдина!»

(Продовження з 1 сторінки)

Вшанування Тараса Шевченка

«Ми сьогодні прийшли, щоб віддати шану і схилити голови перед головним Героєм України — Тарасом Григоровичем Шевченком. Наш великий пророк двісті років веде свій народ від неволі до волі, він веде нас до справжньої сильної країни. Країни, якою будуть пишатися всі українці, де б вони не жили — тут чи за її межами. Зараз його слово правди, слово віри допомагає нам розбудувати Україну, відновлювати українську владу, припиняти розбрат і протистояння. Його слово допомагає нам відновлювати вщент зруйновану економіку. І коли сьогодні агресор загрожує нашій землі, наш Тарас разом з нами в нашому строю. І з ним, з його «борітеся — поборете», яке стало нашим гаслом, нашою зброєю, ми переможемо. Тому що з нами правда, з нами — Бог, з нами Україна, і з нами — наш Великий Тарас. Я дякую Богу за те, що він дарував Україні великого пророка. Слава Богу! Слава Великому Тарасу! Слава Україні!», сказав у своїй промові Виконуючий обов'язки Президента України Олександр Турчинов.

представити також остаточний порядок праці єпархіяльного собору.

6. Владиками обох єпархій у стосовному часі будуть виставлені декрети про скликання єпархіяльного собору кожної єпархії та декрети про призначення делегатів на собор.

Дорогі у Христі Брати і Сестри!

Цьогорічний єпархіяльний собор кожна єпархія УГКЦ скликає з огляду на прийняте у 2013 р. рішення Синоду Єпископів УГКЦ. Напрацювання єпархіяльних синодів та прийняті ними рішення мають допомогти у підготовці та проведенні патріаршого собору цілої нашої Церкви, який проведимо у 2015 р. Однак, для нашої Церкви у Польщі проведення єпархіяльного собору має бути не лише виконанням рішень Синоду Єпископів та підготовкою до Патріаршого Собору. Для нас — це особлива нагода, щоб приглянутись життю та потребам нашої Церкви у Польщі. Сподіваємося, що як і під час приготування до проведення між-єпархіяльного собору, так і в часі самої праці собору виринуть важливі для щоденного життя і майбутнього нашої Церкви у Поль-

Серед промовців були Глави українських Церков і релігійних організацій. У своєму виступі Предстоятель УПЦ КП Патріарх Філарет розповів про неоціненний внесок Тараса Шевченка в історію України, про актуальність його слів, піддав різкій критиці агресію Росії на території України і закликав народ мужньо і з Богом відстоювати неподільність української землі. Патріарх Філарет висловив впевненість, що перемога буде за Україною і в цьому повинні їй допомогти США і Європа, які сьогодні є союзниками незалежної України.

«Що є основою нашої перемоги? Це непереможний дух народу. Той дух, який подолав страх смерті. І ви свідки того, як тут снайпери убивали українців, а вони не боялися смерті. То ви думаєте, що наш народ не зможе захистити свою Батьківщину? Зможе. У нас є ще правдиві гарантії. Це Сполучені Штати Америки і Великобританія, які не відмовляються бути гарантами недоторканості нашої української території. Ми звертаємося до них як до гарантів, виконати свій обов'язок не тільки перед українським народом, а перед світом. Бо якщо ви не захистите територіальну не-

щі справи, котрими будемо займатися не лише під час собору, але й найближчими роками і які впливатимуть на наше церковне майбутнє. Тому звертаємось з гарячим проханням до духовенства, монашества і всіх мир'янам поставитися дуже серйозно до підготовки собору, до визначення тем, їхнього обговорення на парафіяльному та деканальному рівнях, до вибрання відповідних делегатів, а пізніше і до участі в самій роботі собору.

Всіх просимо про молитву в наміренні собору, про світло Святого Духа для всіх його учасників, а також для всіх, хто буде включатись у його підготовку.

З архиєрейським благословенням

Архиєпископ Іван (Мартиняк)
Митрополит Перемисько-Варшавський

Владика Володимир (Ющак)
Єпископ Вроцлавсько-Гданський

Владика Євген Попович
Єпископ помічник
Перемисько-Варшавської Архиепархії

доторканість України, то хто буде вам вірити у майбутньому, хто буде довіряти міжнародним договорам? Тому честь США і Великобританії вимагає захистити нашу територіальну цілісність. Але ми, дорогі браття і сестри, насамперед повинні покласти надію на самих себе. Ми повинні робити все. Щоб наша держава була демократичною, недоторканою, свободною», — наголосив у зверненні до зібраних на Майдані людей Патріарх Філарет.

Глава Української Греко-Католицької Церкви Блаженніший Святослав (Шевчук) під час промови на Майдані назвав Тараса Шевченка пророком, голос якого відкриває нам двері свободи і щастя на своїй рідній землі. Першоєрарх попросив усіх молитися за нашу землю, яка дала нашому народу і цілому світові такого великого пророка.

«Молімося за неподільність нашої землі. За те, щоб Господь Бог оберігав усіх нас від лиха війни і нового кровопролиття. А наш Тарас нехай будить наші серця і наше сумління словом вічного Воплощеного люблячого Бога батьків наших. Дуже прошу вас не припиняти молитви, бо перед нами ще довгий шлях, коли ми скажемо, що український народ переміг на своїй землі», — попросив Глава УГКЦ.

Від Української Православної Церкви участь в урочистостях взяли: Місцеблюститель Київської митрополичої кафедри митрополит Чернівецький і Буковинський Онуфрій, Керуючий справами

УПЦ митрополит Бориспільський і Броварський Антоній, митрополит Переяслав-Хмельницький і Вишневський Олександр. У промові представника УПЦ (МП) йшлося про те, що Митрополит Володимир (Сабодан) є великим поціновувачем творчості Тараса Шевченка. У нього є видатна колекція творів українського патріота-митця.

Після виступів очільників Церков Майдан скандував: «Церква єдина».

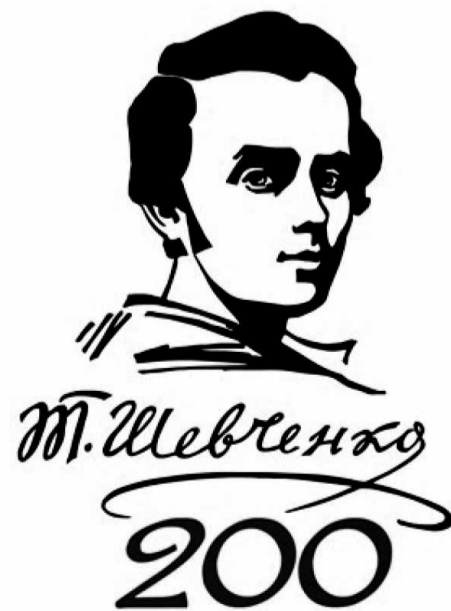
Додамо, що за 47 років життя Тарас Шевченко пробув 24 роки у кріпацтві, 10 — на засланні, а решту — під наглядом жандармів. Але, попри це, він зміг проявити себе як різнобічно обдарований митець — поет, прозаїк, драматург, художник, великий пророк і патріот України.

В історичному розвитку України Шевченко — явище незвичайне як своєю обдарованістю, так і місцем у літературі, мистецтві, культурі.

У духовній історії України Шевченко посів і досі беззастережно посідає виняткове місце. Значення його творчої спадщини для української культури важко переоцінити. Його «Кобзар» започаткував новий етап у розвитку української літератури і мови, а його живописна і граверська творчість стала визначним явищем не тільки українського, а й світового мистецтва.

9 березня у Києві і більшості міст України відбуваються офіційні заходи з нагоди 200-річчя від Дня народження українського генія.

(рису)

Минув перший рік понтифікату Папи Франциска

13 березня 2013 р. було обрано Кардинала Хорхе Маріо Берґоліо новим єпископом Риму, який обрав ім'я Франциск. Обравши собі ім'я на честь святого Франциска Ассізьського, покровителя бідних та смиренних, Папа визначив пріоритети своєї праці в майбутньому. Під час першої аудієнції для журналістів заявив, що хотів би бачити Католицьку церкву „бідною Церквою для бідних”. Тим висказом приєднав до себе чимало вірян. Одночасно появилось багато публікацій, які ознайомлювали вірян з життям новообраного Папи. Одних захопив, у інших виринуло багато критичних запитань. Було і багато таких, які надіялися на зміну у Вселенській Церкві.

В українській спільноті викликав також велике зацікавлення, зокрема поміж вірними УГКЦ. У різних інформаціях можна було прочитати, що є «вихованцем» українського священника Степана Чміля, який жив в Буенос-Айресі (Аргентина), а 1977 р. був висвячений на єпископа Патріархом Йосифом Сліпим, хоч не визнаний Папою Павлом VI. Визнання єпископських свячень Владики Степана Чміля відбулося щойно за понтифікату Івана Павла II в 1996 р. Своє свідчення про Папу Франциска дав також Патріарх Святослав, який сказав: „Він добре знає наш обряд і навіть пам'ятає нашу літургію. Востаннє я його відвідував, коли прощався з Аргентиною, від'їжджаючи до України, і просив, щоб він дав свої свідчення для беатифікаційного процесу о. Степана Чміля, на що він радо погодився. Отож, Святіший Отець дуже добре знає і про нашу Церкву, і про нашу літургію та обряд, про нашу духовність. І я, як молодий єпископ, робив свої перші кроки в цьому служінні під його оком та з його допомогою. Тому, я гадаю, ми справді будемо мати в його особі того Святішого Отця, який дбатиме про нашу Церкву. І я сподіваюся, що з тим папою нас чекають дуже гарні події в майбутньому.”

Таке захоплення викликало почуття, що Папа Франциск має сентимент до української Церкви та добре ознайомлений з нашим обрядом. Можна було відчувати, що це „наш” Папа, який прислухається до голосу вірних УГКЦ і за того Папа ми скоро отримаємо Патріархат. Це хіба не в тому справа, щоб захоплюватися сентиментом Папи Франциска до українського обряду, але самому працювати, щоб створити усі установи, які будуть відповідати покликанню патріархату УГКЦ, якого маю надію дочекаємося. Щоправда у березні 2013 р. ще не був готовий Собор у Києві не кажучи про приміщення Патріаршої Курії. До цієї події ми щойно готувалися. Але і від Папи Франциска ніхто не сподівався, що він буде виключно займатися українською Церквою, тому що його місія то творити „бідну Церкву для бідних.” І ми того досвідчуємо від самого початку його понтифікату. Чуємо про дуже оригінальний стил Папи та про його прості слова, чи короткі, але дуже змістовні проповіді.

Та знайомість принесла також і позитивні наслідки. Можна також сказати, що своїм сентиментом до української Церкви спричинився до цього, що всі почули про єпископа С. Чміля та більше про Українську Греко-Католицьку Церкву. На мою думку, це позитивні наслідки того досвідчення української церкви Папи Франциска. Були також критичні голоси наприклад Російської Православної Церкви, яка поставила чи пригадала Папі Францискові умови, як треба вести екуменічний діалог і що в ньому не може бути місця для українських греко-католиків. Це нічого нового. Це вже традиційна пісня Російської Православної Церкви, яка забула що її завданням є голосити також науку Ісуса Христа і в кожному бачити ближнього і не

сіяти ненависті. Ніяк то не підходить до слів Папи Франциска, який сказав також, щоб зосередився на захисті доквілля, дітей, людей похилого віку та бідних.

У серпні 2013 р. ми були свідками історичної події. До Києва запросив усіх вірян УГКЦ Патріарх Святослав Шевчук на посвячення Собору Воскресіння Христового. Подія, яка відбулася 18 серпня була поверненням до столичного міста СОБОРУ УГКЦ. Можна сказати, що Київ збагатився о ще один Собор, що наша Церква повертала до Києва. Патріарха Святослав сказав тоді: „380 літ тому унійна церква втратила свій Собор у Києві. Але сьогодні та сама Церква повертає тут, до Києва. Це має символічне значення. Наша Церква показує, що не є тільки Церквою української діаспори чи українців з Галичини, але всіх українців.” На тому святі щоправда не було Папи Франциска, але репрезентував його Кардинал Аюдріс Юзас Бачкіс з Вільни, який зачитав листа від Папи, в якому цей звернув увагу на це, „щоб за прикладом святого Володимира працювати задля спільного матеріального та духовного блага нації, закликав до екуменічної відповідальності, щоби просити в Бога про дар єдності між усіма християнами та самим бути будівниками цієї єдності, закликав активізувати справу євангелізації та пастирської діяльності у її різних аспектах.” Можна сказати, що в цей спосіб Папа закликав до цього, щоб задбати за дім, який називається Україною. Тими словами нав'язав до Митрополита А. Шептицького, який писав, щоб будувати рідну хату — Україну. Подібно в 2001 р. сказав також Папа Іван Павло II в часі своєї прощі в Україну. Ці слова необхідно пригадати, коли з великим хвилюванням переживаємо то все, що діється сьогодні в Україні. Але і наша Церква через події у Києві на Майдані стала голосом усіх українців, також тих з центральної та східної України.

25 листопада 2013 р. в свято свщм. Йосафата Кунцевича Папа Франциск прийняв в Ватикані українських прочан. Спільно з греко-католиками молився з нагоди перенесення мощей нашого святого до Базиліки св. Петра. Це була нагода, щоб показати екуменічне завдання греко-католиків в Україні.

З черги в Польщі у листопаді 2013 р. Папа Франциск призначив Протосинкеля о. Євгена Поповича Єпископом-помічником Перемишльсько-варшавської архієпархії. Інгрес відбувся 21 грудня 2013 р. до перемишльського Собору св. Івана Хрестителя. З черги в лютому 2014 р. наші владика (Володимир Юшак та Євген Попович) відвідали Папу Франциска в Ватикані у рамках візиту „до порогів апостольських” (ad limina apostolorum). В часі цього візиту Владики звітували душпастирський стан наших двох єпархій.

Черговою подією, яка звернула очі Папи Франциска на Україну були протести на Майдані в Києві. Папа заклик весь світ до молитви та просив про мирне розв'язання

Папа Римський Франциск.

усіх складних питань. Особливо попросив о поміч 19 лютого, коли то в Києві згинуло 25 осіб. Папа Франциск єднався у молитві з родинами, що втратили своїх рідних. Можна сказати, що Папа не мовчав, але з Ватикану закликав, щоб вислухати глослу тих, які змагаються за гідність людини в українській державі.

Наступна подія, яка мала місце в цьому першому році понтифікату Папи, це створення Кримського Верховноархієпископського екзархату. У четвер, 13 лютого 2014 року, у Ватикані (за Радіо Ватикан та Департаментом інформації УГКЦ) повідомлено про те, що Святіший Отець, взявши до уваги створення Кримського екзархату УГКЦ та призначення дотеперішнього Екзарха Одесько-Кримського владика Василя (Івасюка) Єпархом Коломийсько-Чернівецьким УГКЦ, дав свою згоду на канонічне обрання Синодом Єпископів Екзарха Одеського, яким став високопреподобний отець Михайло Бубній, ЧНІ, дотеперішній настоятель монастиря Отців Редemptористів в Івано-Франківську та парох парафії Матері Божої Неустанної Помочі, надаючи йому титулярний осідок Тубурсіко-Буре. Кримський Верховноархієпископський екзархат утворений шляхом виокремлення його з дотеперішнього Одеського-Кримського екзархату УГКЦ. Він охоплює територію Автономної Республіки Крим з осідком у Сімферополі. Відповідно до церковного законодавства, Адміністратором обох екзархатів (Одеського та Кримського) до часу інтронізації новоіменованого Екзарха Одеського буде владика Василь (Івасюк). Хіротонія нового єпископа Михайла Бубнія відбудеться 7 квітня в Києві а інгрес 22 квітня в Одесі. Коли пишу ці слова ситуація греко-католиків в Криму дуже складна

і не визначена. Якщо Крим перейде в руки Росії, то греко-католики перейдуть до підпілля, з огляду на це, що на території Росії діяльність Української Греко-католицької Церкви буде нелегальною. Це також означає, що будуть без єпископа. Пишу ці слова перед референдумом в Криму а як подають ЗМІ в Ватикані відбудеться зустріч Патріарха Святослава з Папою Франциском і темою їх зустрічі буде обговорення ситуація в Україні.

На закінчення тих роздумів хочу ще звернути увагу на важливий документ Радість Євангелія (Evangelii gaudium), який написав Папа з думкою про нову євангелізацію. На завершення Року Віри Папа у перших словах цього документу написав: „У цьому Напоумленні прагну звернутись до вірних християн, щоб запросити їх до нового етапу євангелізації, позначеного цією радістю та вказати шляхи Церкви на найближчі роки.” Перед нами Собор нашої Митрополії в Перемишлі (3–4 жовтня 2014 р.), який визначить душпастирський шлях нашої Церкви і буде підготовкою до Патріаршого Собору в Києві в 2015 р. Думаю, добре би було ознайомитися з тим документом перед Собором. У світлі цього документу життя кожного християнина, то повинна бути жива зустріч з Христом. Хай цей голос Святішого Отця допоможе нам будувати Церкву та шукати душпастирської та місійної віднови. А цього особливо бажає Папа Франциск.

Одночасно маю надію, що Папа Франциск надалі буде розумів потреби нашої Церкви і буде її підтримував не тільки з огляду на сентимент до українських греко-католиків. Надалі буде справжнім батьком, який напоумляє своїх дітей для їх духовного добра.

о. Аркадій Трохановський

Зустріч владика-номіната з Папою Франциском. 25-11-2013 р.

Літопис рідного краю

Наше село Улюч родоводом сягає ще княжих часів. До 1939 р. в ньому мешкало 2040 осіб, серед яких майже 80% українців, решта поляки та жиди і нараховувалося 580 господарств. Окрасою села була церква Вознесіння Господнього, побудована 1510 р. з модринового дерева в бойківському стилі, іконостас її — збір старовинних ікон, виготовлений монахами — Василіанами 1683 р. тепер іконостас зберігається в етнографічному музеї в Сяноці. З прилученням до Австрійської імперії (1772 р.) та появою в Галичині Шевченківського Кобзаря русини цього краю усвідомили себе належними до українського народу, розбудовували національне життя.

У 1896 р. улючани заснували Просвіту, завдяки зусиллям о. П. Тустановича, І. Юхника (війт), І. Поливки (дяк — організатор хору) Просвіта також селян М. Варського, І. Дороцького, Г. Тхіра, Н. Куцили, В. Тхіра, Ю. Красносельського, В. Дороцького. Засновано читальню Просвіти, що нараховувала 19 осіб. У 1897 р. в її фонді було 230 книжок, вона передплачувала часопис Свобода, газету Діло.

У 1899 р. просвітяни заснують ще одну читальню, оскільки село розтягнуте на 3 км. Її засновниками були той же о. Тустанович, М. Клиш, Г. Поливка, І. Дороцький, Н. Клим, А. Клиш, І. Холявка, В. Панчишин — батько моєї матері Юлії, а також І. Полянський і Н. Клиш. Потім просвітяни організували кооперативи Єдність, Сільський господар, дитячі садки та молодіжну організацію Сокіл, позичкову касу Райфайзен.

З початком Першої світової війни 1914 р. Просвіта перестала функціонувати, а після її закінчення (1918 р.) відновлено її діяльність. Від 1900 р. впродовж 45 років парохом улюцької церкви був о. Орест Солтикевич. Його родина була знайома з Іваном Франком, через що отець мав неприємності від влади.

Від 1932 р. діяльність Просвіти активізувалася, зокрема відновлено хор під орудою Романа Солтикевича сина пароха улюцької церкви Роман здобув вищу музичну освіту у Львові організував театр, що ставив п'єси, серед яких «Назара Стодолю» Т. Шевченка, які користувалися популярністю в околиці Улюча, а потім і інших навколишніх українських селах, також у Сяноці. На свята улючани одягалися в українське вбрання, демонструючи свою приналежність до українських традицій. Співали українські патріотичні пісні. Молодь побудувала за селом стадіон, а у 1938 р. на горі Дубник насипала Стрілецьку могилу та встановила березовий хрест в честь 20-ої річниці проголошення ЗУНР та подвигів УСС.

Село Улюч знамените ще тим, що в ньому від 1820 р. був парохом церкви св. Миколая о. Михайло Андрій Вербицький, який до цього часу був парохом церкви св. Димитрія в с. Явірник Руський, де 1815 р. народився його син Михайло — майбутній композитор, автор музики на слова П. Чубинського «Ще не вмерла України...».

Улюцька Просвіта підтримувала тісні зв'язки з Львівською Матірною Просвітою, про що свідчать ЗВІДОМЛЕННЯ 1931–1939 рр. про роботу Читальні Просвіти. Придбала ДЕСЯТЬ ЗАПОВІДЕЙПРОСВІТЯНИНА, яке видало Товариство Просвіта у Львові (1926 р.). Члени улюцької Просвіти жили згідно з цими заповідями, вони залучали неграмотних селян до навчання, громадського життя, підвищення політичної свідомості, поповнювали читальню книжками для народу. Даром отримали книжки від Товариства Просвіта у Львові, вулиця Вірменська ч. 27 ще у 1900 р. Художня література — 205 примірників, книжки шкільні і молитвослови — 14 прим., формуляри — 12 прим.

Так у 1934 р. просвітяни звернулися до Матірнього Товариства Просвіта у Львові з проханням звільнити їх від членської вкладки за 1933 р., та частково за 1934 р., щоби передплатити часопис Життя і знання, інші видання та мотивуючи це прохання тим, що від 1932 р. збирають фонди на будову читальні Просвіти, для якої закупили площу. У 1933 р. розпочато будівництво, його очолював Олекса Середницький голова Просвіти 1935–1939 рр. Його заступником була моя мама Юлія Панчишин.

Польська влада пильно стежила за старанням українців і всіляко перешкоджала, зокрема в закупівлі землі під будову Народного Дому, не дозволила будівництво на сільських грунтах. Тому просвітяни купили землю в одного господаря на узбіччі гори Дубник. Придбали матеріали для бу-

Дерев'яна церква в Улючу на горі Дубник.

дівництва але будову призупинили. Не реалізували задумане, так як діяльність Просвіти офіційно заборонили.

В селі постали підпільні організації, як ОУН, УНДО. Виходила газета Сурма, яку розповсюджували по селах. Багатьох з організаторів і учасників польська влада час від часу арештовувала і відправляла в польську тюрму Березу Картузьк, але за браком доказів їх випускали на волю. Так, в Березі Картузькій побували Роман Солтикевич, Олекса Середницький, Володимир Поливка, Микола Харидчак, Юзко Мільчановський і інші улючани.

З початком Другої світової війни (1939) встановлено по Сяну німецько-радянський кордон. Улюч залишився на советському боці. Наступ німців 1941 р. змусив втікати радянський режим. Але в 1944 р. він повертається, а за ним польський режим. Це був найстрашніший час для улючан, українців Закерзоння. Їх депортація в СРСР супроводжувалася насильством, арештами тощо. У 1946 р. село було повністю спалено поляками, з 580 хат залишилося тільки 3. Наступного року на залишки улючан випала операція Вісла. Улючани розтеклися по світах. Одні вимушено в Україну, інші — в Європу, Америку, Канаду, Австралію тощо. А наші улючани шукали прихистку на різних куточках планети, але не на рідній землі. Колишні улючани пам'ятають свою рідну Батьківщину, сумують за нею, намагаються відвідати її. Так у 1989 р. відбувся перший з'їзд улючан, з'їхало понад тисячу осіб. У 2010 р. улючани і їхні нащадки відсвяткували 500-річчя найстаршої дерев'яної церкви Галичини в рідному селі їхніх батьків і дідів — Улючі.

У 1991 р. до Львова з Канади приїхав засновник чоловічого хору 1932 р. в Улючі Роман Солтикевич з чоловічим хором з Едмонту, який в Львівській Опері дав концерт і виконав гімн «Ще не вмерла Україна...». А сьогодні внук о. Ореста Солтикевича — Орест продовжує традиції свого батька Романа — керує чоловічим хором в Едмонті, який з великим успіхом виступає по цілому світу, побував він і у Львові 2002 р., 2010 р.

Я, Середницька Надія, проживаю у Львові з сестрою Любою — улючанкою. Наші батьки походять із с. Улюч Березівського повіту (тепер Польща). Панчишин Юлія і Олександр Середницький були активними просвітянами, багато років у рідному Улючі. Їхня доля трагічна, як і більшості односельців, бо віддано працювали на провітанській ниві, за що Олексу розстріляли червоні визволителі в січні 1941 р., а маму і Любу дворічну в травні 1941 р. вивезли в Сибір за доносом трьох улючан. ЧЕСНЕ ім'я моїх батьків документально реабілітовано після смерті.

Останніми роками я збираю спомини Улючан і матеріали про історію села батьків. Випадково натрапила на документи діяльності Просвіти в Улючі за 1896–1939 рр. у Центральному Державному Історичному Архіві України у Львові, що прислужилися до написання цього матеріалу.

Я, як нащадок Улючан і своїх батьків пишаюся тим, що живу у **вільній незалежній УКРАЇНІ!**

Щиро дякую своїм вірним друзям за допомогу у створенні ЛІТОПІСУ УЛЮЧА.

28 листопада 2013 р. в день 105 річниці уродин п. Юлі Середницької. Посвячую цей матеріал

Середницька Надія

Вшанувати жертви Майдану прибуло чимало парафіян Гіжицька.

Гіжицько вшанувало пам'ять Небесної Сотні

У неділю 2 березня 2014 р. у греко-католицькій церкві Пресвятої Тройці в Гіжицьку, українська спільнота, польське суспільство та представники місцевих влад, віддали шану загиблим на Майдані Героям України. По Службі Божій відбувся процесійний обхід доколя церкви, а опісля відслужилась Панахида, яку очолив синкел на Вармію і Мазури — о. декан Дмитро Гарасим ЧСВВ у співслужінні о. Василя Кепещука ЧСВВ та о. Богдана Гарасима. У супроводі хору мазурського відділу ОУП «Камертон» присутні відспівали церковний гімн «Боже Великий, Єдиний», а також державний гімн України.

Гіжицька молодь — з гімназистів по студентів — тримала в руках народний прапор України, висловлюючи свою єдність з постраждалими в українській державі.

В останньому часі ціла Європа і весь світ єднався з Україною, з Київським Майданом, де від місяців триває боротьба за краще май-

бутнє українського народу, за мир і спокій, за правду, волю і справедливість.

Про підтримку для українців на наших рідних землях, в партнерському місті Дубно, а також місцевих українців говорила бургомістр міста Йолянта Піотровська.

Гіжицький староста — Дарій Джажджевський звернув увагу на те, що обов'язком усіх нас, і українців, і поляків, є зібратися та згадати за молодих і старших героїв, які віддали своє життя за кращу долю України. Слово взяв також голова мазурського відділу ОУП — Іван Пік, який подякував місцевим владам та кожному з окрема за духовну та фінансову підтримку, яка дуже потрібна українцям, а також родинам загиблих за волю та демократію в країні.

На завершення спільної молитви прозвучав твір «Пливе кача» підчас, якого діти, молодь та старші складали квіти і лампадки біля хреста.

Парафіяни УГКЦ в Гіжицьку

Лист

Блаженнішого Святослава

до священників Одеського і Кримського екзархатів УГКЦ

Живемо у складні часи, коли випробовується наша вірність Богові, святій Христовій Церкві і своєму народові. Знаю, що ви і ваші родини зазнаєте різних неვიгод та утисків. Знаю, що отримуєте погрози, а для здійснення служіння вам доводиться долати переешкоди, яких ще донедавна годі було комусь із нас собі уявити. Вас обзивають «агентами Ватикану», намовляють до відречення від Католицької Церкви та до відмови від пастирського служіння.

У цих атаках нема нічого нового. Чуємо в них відгомін усього того, що зазнала наша Церква-мучениця ще в зовсім недалекому комуністичному минулому. Але знаємо, що Боже Провидіння повернуло на добро ці утиски й переслідування і наша Церква відродилася на своїх споконвічних теренах, щоб послужити проповіддю Євангелія всьому українському народові. Сьогодні ви, як священнослужителі Української Греко-Католицької Церкви, є також свідками тих незчислених представників нашої Церкви — священників, єпископів, богопосвячених осіб і мирян, які залишилися вірними своїй Церкві та Божому закону, нерідко заплативши за це найвищу ціну, — ціну власного життя.

Вам належить нині особлива шана і вдячність, що не піддаєтеся на провокації, не впадаєте у відчай і паніку, але триваєте в молитві та у вірному виконанні своїх священних обов'язків. Своєю поведінкою кожен із вас показує, що є справжнім пастирем, а не «наймитом», про якого Євангеліє каже, що він, побачивши вовка, який надходить, кидає власні вівці й біжить геть, а вовк хапає вівці і розполохує (пор. Ів. 10, 12–13). Нехай у ці нелегкі дні всім нам прикладом для наслідування буде сам Господь Ісус, Добрий Пастир, який життя своє поклав за свої вівці (пор. Ів. 10, 15).

Подібно як всі громадяни України з тривою і надією скеровують свої погляди на

відважних українських вояків, які, попри погрози та приниження з боку агресорів, не хитаються і не зраджують своєї присяги рідному народові, очі всієї нашої Церкви звернені до вас, дорогі отці. Ми ж присягали не людям, а самому Господеві — Джерелу нашого життя і Панові історії! Тому мусимо просити в Нього для себе дару відваги, мужності, кріпості й сили, щоб не захиталися наші стопи, щоб не засумнівалися наші священні серця, а навпаки, щоб ми, скріплені Божественною благодаттю, могли утверджувати у вірі всіх наших братів і сестер, які доручені нашій пастирській опіці. Віримо і молимося, що всемілостивий Господь не допустить випробувань понад наші сили і що ми залишимося вірними Богові, святій Католицькій Церкві і рідному народові аж до кінця.

Доручаю вам, дорогі отці, перебувати в тісному зв'язку з правлячим єпископом-адміністратором і з ним координувати свої дальші кроки щодо здійснення душпастирських обов'язків у парафіях Одеського та Кримського екзархатів. Поручаємо вас та всіх наших вірних на теренах Східної і Південної України ласкавій опіці й могутньому заступництву Пресвятої Богородиці, прикликаючи на вас життєдайне благословення всемогутнього Бога-Отця, і Сина, і Святого Духа!

+ Святослав

Правила суспільного життя, які маємо реалізувати в новій Україні

Позаду нас кілька місяців, сповнених трагічних подій. Позаду також період безправ'я та безладу, який ослабив нашу країну в усіх сферах суспільного життя. Продовжують тримати нас у напрузі події в Криму, і ми не цілком упевнені, як розвиватиметься ситуація в інших регіонах України.

Однак можемо говорити про початок суттєвих змін у житті нашого народу, — змін, які повинні привести до повної нормалізації суспільного життя. Дехто вважає, що позитивні перетворення настануть тільки тоді, коли все заспокоїться. Безумовно, можна чекати, але, на думку автора цих рядків, це означало б згаяти час.

Що треба робити, щоб нормалізація суспільного життя тривала не цілі покоління, а відбулася за кілька років? Прикладом у цьому процесі може слугувати наша сусідня держава — Польща.

Попри те що багато її політиків вважало, начебто повноцінний вступ Польщі до Європейського співтовариства буде можливим щонайменше через півне покоління, зміна настала менше як за десятиріччя. А відбулося це завдяки щирому бажанню та інтенсивній діяльності народу.

Хотів би виділити три елементи в процесі налагодження суспільного життя. Звісно, ними трансформаційний процес не обмежується, але, на мою думку, вони дуже важливі, оскільки залежать від нас. Отже, що нам потрібно?

По-перше, нам потрібні керівники всіх рівнів, підібрані за критеріями програми, яку популярно окреслюють як „програма трьох П”. Розшифрую зміст такої назви: особа, вибрана чи призначена на керівну посаду, повинна відзначитися високим професіоналізмом, порядністю та щирим патріотизмом. Ці вимоги настільки зрозумілі, що не потребують пояснень.

Треба звернути увагу тільки на одну річ. Діяльність керівників має полягати не в пошуку тимчасових розв'язок, а радше в установленні довготермінових, солідно продуманих, належно опрацьованих програм. Суспільство потребує чітких концепцій щодо того, як повинна розвиватися кожна ділянка суспільного життя.

По-друге, кожен громадянин, після того як керівні державні органи добре попрацюють і точно визначать його завдання, мусить сумлінно виконувати свою роботу, особливо коли йдеться про служіння співгромадянам.

Такий спосіб праці повинен забезпечити працівникові належну заробітну платню,

(Закінчення на 10 сторінці)

На барикаді на київському Майдані.

Квіти та лампадки в пам'ять Небесної Сотні.

Згадка про вбитих.

Після них залишилися тільки будівельні шоломи.

«Героям Слава!»

Поезія: «Небесній Сотні»

Небесна Сотня

Дивися, мамо, я у сотні,
Що у блакить небес злітає.
Тепер я, мамо, янгол волі,
Що нашу землю огортає.
Я в кожній пісні, що за обрій
Із людських душ щодня лунають,
Я поруч, мамо, я у сотні,
Герої, мамо, не вмирають!

Серед них журналісти
В'ячеслав Веремій
Ігор Костенко

НЕБЕСНА СОТНЯ

Трагічні дні. В скорботі Україна.
І нашу біль відчула вся земля.
А десь далеко у висотах синіх
Небесна Сотня з Богом розмовля.

І Бог їх душі лагідно приймає,
Для праведних не буде забуття.
Ми знаємо — Герої не вмирають!
І Бог дарує вічне їм життя.

Здрігнувся кат, покинув Межигір'я,
Де не ступне, горить під ним земля.
А в небі сяє вже нове сузір'я
І Україну всю благословля.

Те сяйво сліпить всіх катів щоночі
І не дає спокійно жити щодня,
І від людей вони відводять очі,
Прокляттям вбивцям чує вся рідня.

* * *

Мамо, не плач. Я повернусь весною.
У шибку пташинкою вдарюсь твою.
Прийду на світанні в садок із росю,
А, може, дощем на поріг упаду.
Голубко, не плач. Так судилось, ненько,
Вже слово, матусю, не буде моїм.
Прийду і попрошуся в сон твій тихенько
Розкажу, як мається в домі новім.
Мені колискову ангел співає
І рана смертельна уже не болить.
Ти знаєш, матусю, й тут сумно буває,
Душа за тобою, рідненька, щемить.
Мамочко, вибач за чорну хустину,
За те, що віднині будеш сама.
Тебе я люблю. І люблю Україну
Вона, як і ти, була в мене одна.

«Заповіт сьогodenня» — пісня

(слова та музика Павло Браницький)

Колись настане в Україні час
І запанують істина та правда.
І Бог-Отець полюбить грішних нас.
В козацтво прийдуть злагода та рада.

Розквітнуть райські землі та сади
Заколосяться в наших душах думи й мрії
І як потік джерельної води
Поллються дні святі й щасливі в Україні.

І ми в своїх молитвах до небес
Благатимо Христа про милість Божу,
Щоб наш народ воістину воскрес
І скинув в синє море люті (кров) ворожу.

Хай рідуть геть і панство, і вожді,
Які глумилися віками над народом
Лише із кривдою та з рабством в боротьбі
Наш люд здобуде собі волю та свободу.

Давай подякуємо Богу за життя,
Давай подякуємо Богу за країну
Хай допоможуть віра, правда й почуття
Зробити квітнучою неньку-Україну.

Давай подякуємо Богу за життя,
Давай подякуємо Богу за країну
Хай допоможуть віра, правда й почуття
Зробити квітнучою неньку-Україну.

* * *

Я був на Майдані в буремні ті дні
Коли все навколо було у вогні:
Горіла бруківка, горіла земля,
Палало повітря, палала броня...

Я був на Майдані в час болю й страху,
Коли чорний снайпер сидів на даху.
Він — «БЕРКУТ»!!! Він — НЕЛЮДИ!!!
Без краплі жалю
Спиняє прицілом надію твою...

Стріляє він в голову, в очі, в серця...
Рахунку полеглих немає кінця...
Їх — СОТНЯ!!! А чи не велика ціна
За мрію, за правду, за краще життя???

Стою на Майдані... Стою у ту мить
Як СОТНЯ НЕБЕСНА у вир полетить...
Стою на Майдані... і плаче земля
За кожного сина, що з нами нема...

Стою на колінах, спокутую гріх
За кожного бранця, що поруч поліг...
Комусь — одружитись... У когось — дитя...
Але з того світу нема вороття!!!

Стою... На Майдані...
Вони — відлітають...
Вони відлітають, а внебі дзвенить:
НЕ МАЄТЕ ПРАВА ЗАБУТИ НА МИТЬ!!!

(22 лютого 2014 р. Руслан К.)

БРАТИ

Не зроблять кроку більше ні єдиного,
Ні слова більше не промовлять!
Чого? — Спитати в них, ви більш хотіли?
За що були, за що хворіли?
Брати жили одним життям — за Україну!
За неї і погинули.
Під кулі, без страху на мить,
Ви йшли бадьоро й жваво!
Потрібно неньку боронить,
нарід свій захищати,
Не думали в цю мить про себе,
— про землю рідну дбати!
Щоб зацвіли садки вишневі,
Хрущі літали біля хати,
В ланах серпневих збирали урожай багатий.
Піт проливали за станком і в полі,
І вже нічого більше не хотіли, кращої ніж долі.
Та обірвалось все у мить,
У ту шалену, ненависну.
Сердечко більше не бринить,
І кров покапавши застигла!
Героям слава на віки — ніхто ніколи не забуде,
Про подвиг лютої зими,
Який зробили в ім'я людства.

* * *

Мій Господи, ти, наковтавшись прогірколого диму,
В пітьмі й у пожежі, та, зрозуміло, без каски,
Стоїш за плечима в синів найдорожчих — незримо,
Щоб руки простерти, якщо їм судилося впасти.

Ще рано гасити це полум'я, Господи, рано,
Згортали знамена у мороку зла позасвітнього.
Бо зрада — ти добре це знаєш, ще глибша за рану
Бо смерть у прицілі найкраще відстежує світлих.

Ти просто там стій. І тримай на долоні своїй
Запалене місто-свічу, серед снігу і диму.
Якщо тебе хтось не впізнає, дай знак, що ти свій,
Що завжди стоятимеш поруч з синами своїми.

(Мар'яна Савка)

Правила суспільного життя...

(Продовження з 8 сторінки)

а також все, що людина має зробити для тих, кому служити. Це дуже важливо, бо саме сумлінне виконання обов'язків кожним громадянином творить ту гармонію, що робить всю державу комфортною для життя.

По-третє, слід контролювати виконання громадянами своїх обов'язків, щоб перевірити стан працівника, його знання всіх правил дорученої йому роботи та послідовної, якісної її реалізації. (...)

Хтось із читачів може поставити собі запитання: чому церковний муж дає поради щодо вирішення соціальних питань, чому входить у ту сферу, яка не повинна його обходити?

Задалегідь відповім: священнослужіння і суспільне життя тісно між собою пов'язані. У період Великого посту ми часто промовляємо молитву святого Єфрема, яка починається такими словами: „Господи і Владико життя мого! Духа лінивства, недбайливості, властолюбства та пустослів'я віджени від мене...”

Правила здорової, творчої, корисної для спільноти діяльності співзвучні із заповідями, які милостивий Господь і Творець дав віруючим людям ще давним-давно, у старозавітні часи, а Ісус Христос повторив і потвердив їх у Новому завіті. Отже, правила нормального суспільного життя походять від Господа Бога. І ми люди, якщо щиро бажаємо жити в розвинутій державі, повинні цих правил послідовно дотримуватися.

+ Любомир, архієпископ-емерит

Великий Піст

ЧИСЛО 40 — РЕАЛЬНЕ ЧИ СИМВОЛІЧНЕ?

Хоч говоримо про 40-денний піст, але у Східній Церкві він триває тільки 36 з половиною днів. Сім тижнів посту без субот і неділь — це 35 днів. До цього числа треба ще додати Велику суботу і половину ночі перед празником Пасхи, що також уважається посним, і тоді наша 40-ця матиме 36 і пів дня, що становить одну десяту цілого року.

Латинська Церква має 6-тижневий піст, бо вона й суботу зачисляє до посних днів, тобто у практиці й на Заході 40-ця мала тільки 36 днів. Та щоб мати повних 40 днів посту, латинська Церква в VII сторіччі додала ще чотири дні на початку посту. Тому Захід починає тепер свій піст у т. зв. „Попільну середу”, тобто в середу нашого першого тижня посту.

Число 40, як числа 3, 7 і 9, з давніх-давен мало символічне значення. Тому воно ввійшло і до передпасхального посту радше в символічному, аніж буквальному значенні. У Старому Завіті читаємо про 40 днів потопа (Буг. 7, 4), про 40-літню мандрівку Ізраїля пустинею (Чис. 14, 33), про 40-денний піст Мойсея, поки він дістав від Бога таблиці закону (Вих. 34, 28), про 40-денну подорож пророка Іллі до гори Хорив (1 Цар. 19, 8). У Новому Завіті святе Євангеліє говорить, що 40-го дня Йосиф і Марія принесли Дитятко-Ісуса до святині, про 40-денний піст Ісуса Христа в пустині (Мт. 4, 2), про 40-денне перебування Його на землі після свого воскресення (Ді. 1, 2).

Церква від самого початку освятила число сорок. У перших сторіччях в практиці були 40-денні покути, а відтак прийшов 40-денний піст перед Пасхою. У нашому обряді 40-го дня після народження приносять дитину до церкви, щоб її уцерквити, а також 40-го дня поминаємо померлих.

ЗАПРОШЕННЯ

НА XXII ФЕСТИВАЛЬ УКРАЇНСЬКОЇ САКРАЛЬНОЇ ТВОРЧОСТІ В БІЛОМУ БОРІ

Щирозаочно запрошуємо дітей,
молодь та батьків взяти участь

у XXII Фестивалі української сакральної творчості,

який відбудеться **24.05.2014**
у Білому Борі
під кличем:

«Любі, любім один одного, бо любов від Бога,
і кожен, хто любить, народився від Бога
і знає Бога» (1 лис. Івана, 4,7)

У програмі:

10.00 — Божественна Літургія, яку очолить
Владика Кир Володимир Юшак ЧСВВ

11:45 — 12:30 — Обід

12:30 — Фестиваль сакральної творчості:
«Любі, любім один одного, бо любов
від Бога, і кожен, хто любить, народився
від Бога і знає Бога» (1 лис. Івана, 4,7)

Форма: релігійна музика, релігійна поезія, театральні групи.

Театральні групи та індивідуальні особи просимо зголошувати до с. Мелані Кузьо СНДМ та до о. д-ра Ярослава Романа;

Просимо подати: ім'я та прізвище/назву групи, заголовок твору/програми, хто підготував, кількість виконавців та опікунів, адресу та тел. до контакту, mail)

Час: індивідуальні особи — не довше як 5 хвилин,
групи — не довше як 8–10 хвилин;
У програмі можна використати все, що
відноситься:

- до життя Митрополита Андрія Шептицького та Патріарха Йосифа Сліпого
- притчі зі Святого Письма,
- релігійна творчість на основі Божих Заповідей,

14.00 — Будуть признані призи переможцям у єпархіальному Художньому конкурсі: «Біблійні оповідання з Євангелії від св. Івана» (О — 3 кл. учні початкової школи, 4–6 кл. учні початкової школи, гімназії)

14.30 — Вогнище,

Організатори:

- Греко-католицька парафія у Білому Борі;
- Єпархіальний катехетичний відділ,
- Комісія до справ дітей та молоді Вроцлавсько-Гданської єпархії,
- Шкільний комплекс ім. Т. Шевченка у Білому Борі.

Від імені організаторів
о. д-р Ярослав Роман
с. Меланія Кузьо СНДМ

Преосвященний Владико Євгене!

З нагоди Вашого висвячення на Владичий Престіл Перемисько-Варшавської Єпархії і прийняття на себе великих обов'язків за духовний стан нашої спільноти, бажаємо Вам Божої благодаті та вселили у виконванні владичних обов'язків для блага нашої Церкви та розсіяного по цілому світу українського народу.

Вірні греко-католицької парафії
у Гурові Ілавецькому

Пам'ятник Т. Г. Шевченкові у Білому Борі.

Єпархіальний

художній біблійний конкурс для дітей та молоді у 2013/2014 р.

Правила конкурсу:

1. Художній Конкурс:

„Біблійні оповідання з євангелії від св. ІВАНА”

2. Мета конкурсу:

- поглиблення знання про Святе Письмо,
- поглиблення християнського життя,
- скріплення релігійної ідентичності,
- зацікавлення Святим Письмом в родині,
- наслідування життя Святих осіб з Євангелії,

3. Учасники:

- діти дошкільного віку,
- учні початкової школи — клас I,
- учні початкової школи — клас II,
- учні початкової школи — клас III,
- учні початкової школи — клас IV,
- учні початкової школи — клас V,
- для учнів початкової школи — клас VI,
- для учнів гімназії,

4. Організатори та правила конкурсів

1) Організатори:

- Конкурс відбуваються за благословенням Вроцлавсько — Гданського Єпископа Кир Володимира Юшака.
- Організатори: Єпархіальний Катехитичний Центр та Комісія до Справ Дітей та Молоді Вроцлавсько — Гданської Єпархії.

2) Правила:

- роботи повинні бути самодільні, раніше не публіковані, та не нагороджувані на інших конкурсах
- кожна робота повинна бути підписана: ім'я та прізвище, вік, адреса, ім'я та прізвище катехита, назва парафії, назва біблійної історії,
- праці можуть бути виконані у форматі А3 та А4.
- учасники поносять кошти виготовлення та переслання робіт.
- організатори застерігають собі право не повертати і публікувати конкурсні роботи.

3) Призи:

- переможці конкурсів отримають нагороди фондовані організаторами
- переможці конкурсів отримають нагороди на з'їздах дітей у 2014 р. в Білому Борі та в Лігницьі.

4) Час надсилання праць:

- виготовлені роботи слід надсилати до 1 травня 2014 року за адресою:

ks. Arkadiusz Trochanowski
ul. Osiedle Dolne Miasto 26/3
78-600 Walcz

с. Меланія Кузьо
о. Ярослав Роман
о. Аркадій Трохановський

БЛАГОВІСТ — суспільно-релігійний місячник. Видає Українська Католицька Церква у Польщі. Редакція на громадських засадах. Редагує колегія: **Богдан Тхір** (т) — секретар редакції (тел./факс дом. 89 761 04 21), **прот. Богдан Степан** - координатор від Перемисько-Варшавської архієпархії, **о. Аркадій Трохановський** - координатор від Вроцлавсько-Гданської єпархії, **Ігор Горків** - тематична сторінка, **прот. Богдан Панчак** - богословська колонка, **о. Павло Поточний** - катехитична колонка, **Михайло Пульковський** - колонка «Жива парафія», **Дарій Гаврилець** — технічна редакція. Погляди авторів публікацій не завжди сходяться з точкою зору редакції. Матеріалів не замовлених не відсилаємо. В оправданих випадках застерігаємо собі право виправляти і скорочувати авторські тексти. Матеріали до публікації просимо висилати у машинописах або у чітких рукописах.

Kuria bp., ul. Basztowa 13, 37-700 **Przemysł**, tel./fax 16 678-78-68
e-mail: kuria@przemyslgr.opoka.org.pl

Kuria bp., Pl. Nankiera 15a, 50-140 **Wrocław**, tel./fax 71 343-94-77,
fax 71 343-94-67, e-mail: konsystoria@wro-gda.opoka.org.pl

Adres «BLAHOWIST»; ul. Kościuszki 28/3, 11-220 Górowo Iławeckie,
redakcji: tel. 89 761-04-21, e-mail: blahowist@poczta.onet.pl

Bank Spółdzielczy w Górowie II, Nr 08 8855 0004 2003 0006 3515 0001